# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| Portefeuillehouder: | Wethouder J. van Boeijen |
| Datum B&W vergadering | 24 januari 2023 |
| Documentkenmerk: | 3151-2023:727176 behorende bij zaak: 3151-2023 |

Aan de raad,

# Onderwerp:

Regionale visie gezondheid GGD Zaanstreek-Waterland

# Voorgesteld raadsbesluit/c.q. beslispunten

1. De 'Regionale visie gezondheid GGD Zaanstreek-Waterland' ter kennisgeving aan te nemen.
2. Het college opdracht te geven de uitvoering van de 'Regionale visie gezondheid GGD Zaanstreek-Waterland' verder te volgen en uit te laten werken met oog voor de lokale situatie.

## *Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid*

De Wet gemeenschappelijke regelingen; de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland.

## *Inleiding*

**Aanleiding**

Het Algemeen Bestuur van GGD Zaanstreek-Waterland heeft in 2020 de wens uitgesproken om een nadere analyse op te stellen naar het toekomstbestendig maken en houden van de GGD en de organisatie daarnaar in te richten. De GGD is daarom samen met de gemeenten het project GGD 3.0 gestart, bestaande uit drie pijlers: financiën, governance en regionale visie gezondheid.

Al geruime tijd bestond de behoefte aan een inhoudelijk gesprek over visie en focus. Wat is onze visie op gezondheid en welke keuzes maken we? Een gedeeld beeld van de belangrijkste gezondheidsvraagstukken helpt focus te houden en vanuit inhoud het gesprek te voeren over taken en rolverdeling. Om tot een gedragen visie te komen, is met veel verschillende partijen gesprekken gevoerd. Betrokkenen van verschillende niveaus zijn uitgenodigd om mee te denken, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Als een van de eersten is in Landsmeer de Adviesraad Sociaal Domein gevraagd om inhoudelijke input. Daarna is in verschillende rondes op inhoud gesproken met (beleids)medewerkers, managers en bestuurders.

Gemeenten en GGD staan voor een gemeenschappelijke opgave, als het gaat om de gezondheid van de inwoners in de regio. De regio kent een grote verscheidenheid: van grootstedelijke problematiek tot de uitdagingen van een uitgestrekt landelijk gebied. Er is sprake van grote gezondheidsverschillen tussen inwoners in de regio. Binnen de regio werken wij samen vanuit een gedeelde visie en wederzijdse solidariteit, met oog voor de eigenheid van de verschillende gemeenten.

**Kader**

We willen als gemeenten binnen de regio samenwerken vanuit een gedeelde visie en wederzijdse solidariteit, met oog voor de eigenheid van de verschillende gemeenten. Deze nieuwe gezamenlijke visie op gezondheid geeft hiervoor richting. Met de regiovisie worden de uitgangspunten voor de samenwerking vastgelegd om tot coherente aansturing van de GGD Zaanstreek-Waterland te komen. Hierin wordt niet de omvang en aard van het pakket beschreven.

**Doelstelling/beoogd resultaat**

De lokale aanpak van gezondheidsvraagstukken in Landsmeer blijft om een eigen uitwerking van gezondheidsbeleid vragen. De regiovisie schetst een beeld van gezondheid en gedeelde uitgangspunten op hoofdlijnen. In het stuk worden punten benoemd, die een kader kunnen bieden om duidelijke keuzes te kunnen maken voor regionaal gezondheidsbeleid.

## *Argumenten en afweging*

Visie op gezondheid

Door de jaren heen is het denken over gezondheid veranderd. Gezondheid is veel meer dan de afwezigheid van een ziekte. Het is het totaalplaatje van hoe je bent, leeft en hoe je je voelt. Vanuit het gedachtengoed van 'positieve gezondheid' zetten we in op het positief benaderen van gezondheidsvraagstukken. We benaderen gezondheid hiermee niet alleen in medische of psychische zin, maar ook in termen van veerkracht, functioneren en meedoen.

Mensen maken uiteindelijk hun eigen keuzes, ook als het gaat om hun gezondheid. Als gemeenten en GGD willen we inwoners helpen gezonde keuzes te maken. We werken hieraan via een aantal strategische lijnen:

1. Inzetten op leefstijl als belangrijk bijdrage aan de gezondheid van inwoners
2. Gezondheidsachterstanden verkleinen met daarin een focus op kinderen
3. Meer structurele aandacht voor gezondheid en veiligheid in de fysieke en sociale leefomgeving
4. Inzetten op de druk op het dagelijks leven bij jeugd en jongvolwassenen
5. Vitaal ouder worden - wie gezond is ook gezond houden

Uitgangspunten

Wanneer we de inwoner centraal zetten in onze manier van werken en organiseren vraagt dit van ons om te achterhalen wat er echt aan de hand is. Hierbij kijken we naar alle leefgebieden die van invloed kunnen zijn op het welzijn van kinderen en inwoners. Hoe eerder we in samenhang aan de slag gaan, hoe meer we kunnen voorkomen dat er ernstige problemen ontstaan. We willen doen wat nodig is, niet meer en ook niet minder. In de gezamenlijke aanpak van de gezondheidsopgave hanteren we als gemeenten en GGD drie centrale uitgangspunten: preventie, normaliseren en differentiëren.

1.Preventie: vroeg signaleren en aanpakken

Preventie betekent in een vroeg stadium signaleren van problemen, om deze zo klein mogelijk te houden en te voorkomen dat zwaardere zorg nodig is.

2.Normaliseren: gewone problemen gewoon oplossen

Normaliseren staat in de regio Zaanstreek-Waterland voor: mensen in staat stellen zichzelf te helpen, het niet te snel opplakken van etiketten en het creëren van ruimte in het gewone leven voor mensen om te zijn wie zij willen zijn. Een (hulp)vraag is dus niet altijd een probleem waar een traject of oplossing bij hoort.

3.Differentiëren: verschil durven maken

Differentiëren betekent: niet overal hetzelfde doen, maar meer doen voor die groepen en plekken waar zorg het hardste nodig is en waar het meeste effect bereikt kan worden. Bijvoorbeeld door te investeren in buurten waar kinderen meer risico lopen op een onderwijsachterstand, langdurige armoede of een slechtere gezondheid. Dit vraagt om maatwerk.

Werkwijze

Een brede blik op gezondheid vraagt om een bredere focus en samenwerking met andere organisaties en verenigingen in het lokale veld en de regio. Samenwerken is de basis om taken goed uit te voeren en integrale gezondheidswinst te boeken. De signalerende rol die GGD ZW heeft is belangrijk binnen het lokale veld. GGD ZW is een linking pin naar het bredere veld en verwijst inwoners door naar andere partners of trekt samen op.

Gemeenten verschillen qua bevolkingssamenstelling, gezondheidsopgaven en organisatie van het sociaal domein. Voor GGD ZW betekent dit flexibiliteit in aanpak en aanbod. GGD ZW zal de ruimte zoeken binnen basisvoorzieningen en wettelijke landelijke kaders, om vraaggericht te werken en differentiatie mogelijk te

maken. Daarnaast zal de aanpak per gemeente verschillen. Dit vraagt van GGD ZW haar rol in het lokale voorveld passend vorm te geven.

Partnerschap en solidariteit

Goed partnerschap vraagt een duidelijke taakverdeling, solidariteit tussen gemeenten, transparante bedrijfsvoering, heldere sturing en samen leren van wat wel en niet werkt. De GGD is allereerst een partner die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (wpg). In de rol van expert/adviseur signaleert, monitort, adviseert en verbindt GGD ZW binnen de regio Zaanstreek Waterland. Daarnaast is GGD ZW uitvoerder van taken op het gebied van publieke gezondheid in opdracht van gemeenten.

Gemeenten organiseren gezamenlijk een dekkend aanbod op het gebied van publieke gezondheid. Gemeenten komen elkaar bij afname van diensten van GGD ZW tegemoet als dat in het belang van inwoners is. Collectief organiseren betekent ook collectief betalen.

Randvoorwaarde voor een goede sturing op de dienstverlening van de GGD is een goed overzicht over alle taken die regionaal bij GGD ZW zijn ondergebracht als GR- of als contracttaak, en een transparante financiële (en inhoudelijke!) verantwoording. Gemeenten en GGD richten de cyclus van begroten en verantwoorden zó in, dat de raden en het bestuur hierin het totaal van alle dienstverlening aan gemeenten kunnen overzien en in samenhang kunnen afwegen. In een gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling leggen we de afspraken hiervoor vast.

**Risico's**

n.v.t.

**Financiële aspecten**

Het voorstel kent geen financiële aspecten.

**Duurzaamheid**

Het voorstel kent geen duurzaamheidsaspecten.

**Uitkomsten advies en inspraak:**

De Adviesraad Sociaal Domein is in de eerste fase van het proces inhoudelijk betrokken geweest.

**Communicatie**

De regiovisie zal met betrokken partijen uit het veld gedeeld worden.

## *Bijlagen*

B1. Samen werken aan gezondheid. Regionale brede blik op gezondheid Zaanstreek-Waterland.

U wordt uitgenodigd tot besluitvorming over te gaan.

namens het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer,

| | |
|---|---|
| L.A. (Léon) de Lange | P.G. (Peter) Küppers |
| Burgemeester | gemeentesecretaris |

# Raadsbesluit

| | |
|---|---|
| Portefeuillehouder: | Wethouder J. van Boeijen |
| Datum raadsvergadering | 23 februari 2023 |
| Documentkenmerk: | 3151-2023:727176 behorende bij zaak: 3151-2023 |

## De raad van de gemeente Landsmeer

Gelezen het raadsvoorstel van het college, voorstelnummer: 865946809032972 behorende bij zaak: 3151-2023

Gehoord de behandeling in de commissievergadering.

### *Raadsbesluit*

1. Neemt de 'Regionale visie gezondheid GGD Zaanstreek-Waterland' ter kennisgeving aan.
2. Geeft het college opdracht de uitvoering van de 'Regionale visie gezondheid GGD Zaanstreek-Waterland' verder te volgen en uit te laten werken met oog voor de lokale situatie.

De raad van de gemeente Landsmeer,

| | |
|---|---|
| P.M. (Pauline) Lodewegens | L.A. (Léon) de Lange |
| griffier | voorzitter |